

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

24. Quæ Sacramenta fictè suscepta, recedente fictione, conferant
gratiam; an solus Baptismus, & Pœnitentia, vel etiam cætera Sacramenta?
Ex part. 5. tr. 13. & Misc. 1. res. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

De Sacram. Baptismi. Ref. XXIV. &c. 19

Sacram. in genere diff. 4. negativè respondent, seclusa Extrema-Uncione; quia existimat Hurtadus per hanc etiam conferri primam gratiam attritis, & absque mala fide suscipientibus illam.

2. Verùm ego libenter affirmativa sententia adherere. Dico igitur quinque sacramenta vivorum conferre primam gratiam aliquando, videlicet quando peccator accedit attritus; existimans bona fide se esse in statu gratia absque peccato mortali, quia de divina clementia credi potest, quod voluerit sic accedenti conferri primam gratiam. Id tamen non eodem modo defenditur ab auctoribus huius sententia; quia alij existimant id habere dicta sacramenta per se, & ex primaria institutione eorum secundum rationem genericam sacramenti; quamvis secundum specificam fuerint instituta ad conferendum augmentum gratia; alij verò existimant id habere dicta sacramenta ex institutione ipsorum secundum rationem specificam; secundario tamen, & per accidens. Et hanc sententiam probabilè esse docent ipsimet adversarij, & idè Villalobos in *summ. tom. 1. tr. 4. difficult. 7. num. 2.* sic ait: [Es probable que los Sacramentos de los vivos dan primera gracia; porque los sacramentos de los muertos dan aumento de gracia, quando los recibe un nombre que esta en gracia, lo qual parece de per accidens; pues no fueron instituydos para esso principalmente; luego tambien los sacramentos de los vivos daran la primera gracia de per accidens al que llegare con suficiente disposicion, la qual parece que tiene el que llega cum bona fe, y no pone esorvo al efeto de los sacramentos.] Ita ille, & absolute nostram sententiam docent Coninch. de *Sacram. quest. 62. art. 1. dub. 2.* Reginaldus *tom. 2. lib. 26. num. 45.* & alij. Hæc opinio satis animarum consolatoria est. Ex illa sequitur quòd si aliquis, v.g. quia non potuit confiteri; sumeret Eucharistiam; putando se habere contritionem, si habeat tantum attritionem; adhuc ex sumptione sacramenti obtineret primam gratiam.

RESOL. XXIV.

Qua Sacramenta sicut suscepta, recedente fictione, conferant gratiam; an solus Baptismus, & Pœnitentia, vel etiam cetera Sacramenta? Ex part. 3. tract. 13. & Misc. 1. Resol. 30.

§. 1. **D**icam breviter quæ DD. dicunt. Durand. in 4. dist. 4. q. 4. & Canus de pœnit. p. 5. docent Baptismum, & Pœnitentiam conferre gratiam recedente fictione. Major. in 4. dist. 4. q. 2. & Covarruv. in cap. Alma mater p. 1. §. 4. n. 23. Baptismum; Confirmationem; Ordinem; & Matrimonium pro tempore; quòd durat vinculum ipsius; & Extremam-unctionem pro tempore; quòd in infirmitate; in qua datur, durat periculum mortis. Suar. in 3. part. tom. 3. disp. 28. sect. 6. Baptismum; Confirmationem; Ordinem; Matrimonium; Extremam-unctionem; & Pœnitentiam. Valq. in 3. part. tom. 2. disp. 161. Sotus in 4. dist. 6. q. 1. artic. 8. & alij, conferre gratiam recedente fictione, putant soli Baptismo convenire. Sed alter Sotus, Petrus scilicet in *instit. Sacerd. lect. 5. de Baptismo*, & Cajet. *tom. 1. opusc. tract. 5.* docent omnia septem sacramenta sicut recepta conferre gratiam; dicta fictione postea recedente.

2. Unde merito dixit Villalob. in *summa tom. 1.*

tr. 5. difficult. 21. num. 2. [Que en esta question no ay cosa cierta.] Ipse tamen magis probabiliter tenet, [que todos los sacramentos quitada la fiction, tienen su efeto:] & ratio esse potest, quia Baptismus idè confert gratiam recedente fictione, quia quamvis gratia Baptismi suppleri possit per contritionem, id tamen est melius; & utilius hominibus; sed etiam est illis melius & utilius, quòd reliqua sacramenta sicut suscepta; postea recedente fictione conferant gratiam; ergo id etiam est illis tribuendum, sicut & Baptismo.

RESOL. XXV.

An omnia Sacramenta, vel solus Baptismus habeat effectum, recedente fictione? Ex part. 3. tract. 4. Resolut. 15.

§. 1. **M**agister Sotus in 4. dist. 6. quest. 1. art. 8. hoc privilegium ad solum sacramentum Baptismi restringit; alij verò extendunt etiam ad sacramentum Ordinis, & Confirmationis. Ita Sylvius in 3. part. q. 69. art. 10. ubi citat Canum; Sylvestrum Paludanum, Gabrielem, & alios. Sed Cajetanus *tom. 1. opusc. tr. 5. q. 5.* de confessione informi; & alij absolute docent omnia sacramenta, si cum fictione suscipiantur, illa postea recedente conferre suum effectum gratia sanctificantis; & ego hanc sententiam cum Cabrera ubi *supra de Sac. q. 69. art. 10. disp. 4. n. 9.* libenter amplector, quia multum extollit; & amplificat dignitatem sacramentorum, licet Villalob. in *summa tom. 1. tract. 7. difficult. 23. num. 1.* & Suar. in 3. p. tom. 3. disp. 63. sect. 8. negativam sententiam doceant quo ad sacramentum Eucharistia; sed unusquisque (ait Cabrera) eligat quam maluerit.

Sup. hoc in Resol. præterita, & in tom. 2. tr. 7. ex curiosa doctrina Resol. 151. §. sed ego in fine, & seqq.

RESOL. XXVI.

Qua peccata sint, qua remittuntur per Baptismum, recedente fictione?
Et qua peccata sint, recedente fictione, explicanda, vel non explicanda in confessione?
Et an sola attritio sine Sacramento Pœnitentia sit sufficiens ad removendam fictionem? Ex part. 3. tract. 4. Resol. 14.

§. 2. **H**æc quaestio ad motes maxime utilis est, ideo declarabo magis titulum; an per Baptismum recedente fictione remittantur omnia peccata; non solum quæ antecedunt Baptismum, sed etiam ipsum peccatum fictionis; & alia quæque peccata, quæ in ipsa reali Baptismi susceptione perpetrantur, & denique ea, quæ Baptismum subsequuntur; an potius omnia ista peccata remittantur per pœnitentiam, per quam tollitur fictio in ordine ad claves Ecclesiae; ita ut sicut, id est, sine attritione baptizatus, postea in confessione sacramentali huiusmodi peccata confiteri teneatur.

2. Prima opinio est Scoti in 4. dist. 4. q. 5. ubi asserit, omnia peccata, quorum homo attritionem non habuit, saltem cum ad Baptismum accessit; postea recedente fictione per pœnitentiam deleri, tenerique ipsum hominem sicut baptizatum de illis peccatis pœnitere, & ratione sui; & quatenus fuerunt fictionis causa in Baptismo, & con-

B 4 sequentur